

http://synpress.bglink.net, e-mail: synpress@bglink.net

- **Образ и подобие Божие у човека – Светоотеческа антропология** стр. 3
- **Възможно ли е квантово обяснение на хомеопатията** стр. 4

- **Основни принципи и развитие на хомеопатията** стр. 5
- **Предпразници на Възкресението – мястото на Лазаровден и Цветница в църковния календар** стр. 6

- **Инвазията на сектите у нас – посещение у нас на гръцкия специалист по проблемите на сектите архим. Хризостом Майдонис** стр. 7

ВЕЛИК ПОСТ

Из Великия покаяен канон на св. Андрей Критски (Песен 7)

Погребах Твоя образ, Спасителю, и потъпках заповедта Ти. Всичката ми красота се помрачи и от страстите ми угасна свещта ми. Но смилане над мене и ми дай, както пее Давид, радостта на спасението!

Обърни се, моя душо! Покай се! Скришното разкрий! Кажй на Бога, на Когото е известно: Ти, Спасителю, Единичък знаеш моите тайни. Но помниш ли ме – както пее Давид, – по Твоята велика милост!

Хомеопатията – опит за духовен анализ

Някои ултраортодоксални, подобно на някои сектанти, отричат медицината и лекарствата. Принават единствено тайнството Маслосвет и „волята Божия“ като лечебно средство, възможно за християните. За тях останалото е от лукавия или от маловерие. Така тези хора в своята неразумна крайност хулят Божие творение, което в неописемото си многообразието е добро и само добро.

Медицината като наука и като практика не прави изключения.

На тях можем да напомним, че грех е, когато не благодарим на Бога за всяко благодеяние. Неблагодарността сама по себе си е демонично чувство. Затова, ако някой се пита дали да отиде на лекар, или да помолви за маслосвет, православният отговор би трябвало да му напомни, че е длъжен първо да се прегледа и съвестно да взема предписаните лекарства с благодарност и упование в Бога. И ако заболяването е особено тежко или се счита за трудноизлечимо от медицината, тогава с гореща молитва и страх Божи следва да се обрине към установеното за такива случаи църковно тайнство (вж. Йоан 5:14), по съвета на апостола. (В такива случаи невярващите и суверните в отчаянието си търсят помощта на врачки и екстрасенси, сиреч – на дявола, а „вярващите“ проклинат медицината.)

Обаче много повече са християните, преживяващи друг вид изкушение, свързани с т. нар. алтернативни методи на лечение, един от които е хомеопатията. Вярната духовна ориентация тук е значително по-сложна по причини, които ще се опитаме накратко да изложим.

В рещението си „за“ или „против“ хомеопатията съвременният християнин прилича на средновековния човек, изправен пред класическата медицина от онова време. Тя също преживява своя тъмен, „мистичен“ период.

Двеста години след появата на този метод съвременната наука все още не може да го обясни напълно, поради което и не може да го приеме. Обикновено учените се отнасят скептично към хомеопатията, като някои я считат просто за шарлатанство.

От друга страна, налице са редица труднооспорими факти в нейна полза. За пореден път в историята на човешкото познание натрупан опит остава необяснен.

У много пациенти се установява бърз лечебен ефект. Въпреки обясненията на скептиците, че става дума за внушение или самовнушение и че хомеопатичните лекарства не издържат на сериозен плацебо тест, често непосредственият резултат е очевиден, а статистическата проверка (ако се върва на нейната добросъвестност) говори за статистически значими ефекти.

Във всяка подобна ситуация се създават празнини между липсата на рационално обяснение и очевидния резултат. Налице са най-благоприятни условия за развитие както на мистицизъм, така и на рационалистическа самонадея-

ност и сред пасивните привърженици на новия метод, и сред активно практикуващите.

Основните възражения срещу хомеопатията могат да се разграничат в две основни групи – научни и религиозни. Едините обвиняват хомеопатията в шарлатанство, а другите – в окултизъм и нездравя мистика.

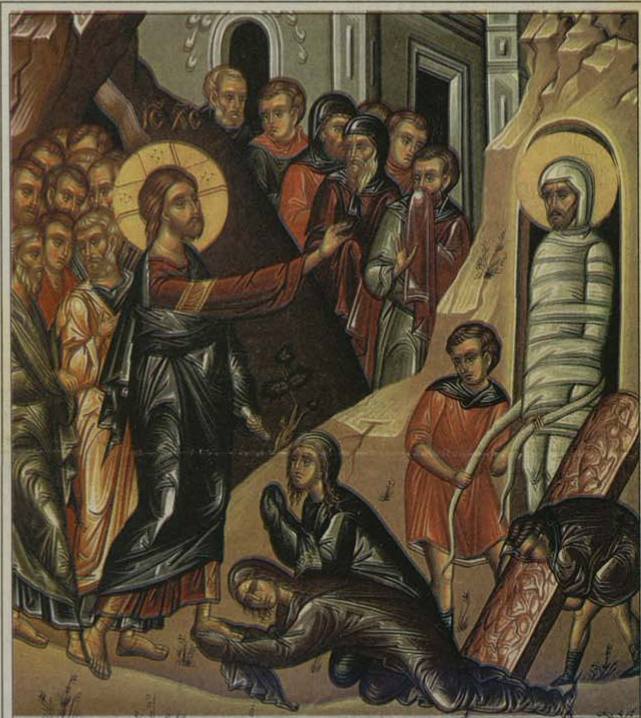
В православна Гърция се срещат издания, в които се твърди, че става дума за магия, при която магичните заклинания се произнасят тайно по време на т. нар. динамизиране (разтърсване) на разтворите.

По-сериозни и аргументирани са предупрежденията за бързаност на хомеопатията с някои непримеливи за християнството учения, за което се стане дума по-нататък.

През последните години се наблюдава процес на постепенно утагляване на страстите и съответно – смекчаване на крайните мнения „против“ както от научна, така и от религиозна гледна точка.

Тази промяна едва ли е случайна. На какво се дължи тя, обаче? Дали наистина на „последните постижения в областта на квантовата физика“, както се твърди от някои, или на постоянната тенденция към занежване на духовните критерии в нашето съвремие? Защо то недвусмислени резултати от подобни научни търсения в никакъв случай не биха останали дълго в неизвестност. Те биха превърнали хомеопатията в един революционен, но все пак обичаен научен метод, независим от всякаква мистика. (Нещо, което тя досега не е.) Тогава биха отпаднали и подозренията от страна на религиозно мотивираните.

На стр. 4

Защо се просълзил Христос

„А Мария, като стигна там, дето беше Исус, и Го видя, падна при нозете Му и рече: Господи, да беше тук, нямаше да умре брат ми. Исус, като я видя да плаче, и дошлите с нея юдеи да плачат, разтържи се духов, смути се и рече: (де сте го положили? Казват Му: Господи, дойди и виж. Исус се просълзи.“ (Йоан 11:32-35)

Озни, Който съвършено изцелявал немощни и утешавал скърбящи, Който възкресявал мъртви и успокоявал отрудени и обременени (Мат 11:28), сега Сам се разплака!

Как да разберем това? Защо се просълзил Христос?

Той не плачел за Себе Си, макар и да знаел, че отива в Йерусалим, за да пострада. Но не е ли странно и това, че плачел за мъртвия Лазар? По-скоро, единствено Христос трябвало да се радва, а останалите да скърбят и плачат – та нали още преди да се просълзи, Сам извезил на Марта: „Брат ти ще възкръсне.“ Тя още не проумявала, но защо се просълзил Христос, вместо да се ободри и развесели предврително?

Причината не е само в личното съчувствие към опечалените. Христос скърбял за целия човешки род. Скърбял дълбоко за всеобщото падение. Просълзил се, защото адът още държал своите пленници от Адама до Лазаря и продължавал още да поглъща души и тела, да поядва не само грешници, но да взима като заложници и старозаветните праведници! Такава била страшната истина. Ние не знаем точно каква е била частта на всеки един, но знаем, че до идването на Спасителя Христос всички след смъртта си отивали в мрачните адо-

ви селения. Никой освен Него не бил в състояние да промени това, да съпни тези вечни окови, достигащи чак до праорителите Адам и Ева – нито праведници, нито прощори, нито дори ангелските сили.

Не е достатъчно да кажем, че Бог спасил света, защото просто го е обичал. В това няма нищо необикновено. Но „Бог толков обикна света, че отдале Своя Единороден Син“ (Йоан 3:16) – и тази любов е наистина непостижима, необяснима в своето величие.

Тя е свързана със състрадание. Но Божията същност е чужда на всяко страдание, тя е съвършено безстрастна, неподвластна на изменение и нужда. И тук е тайната на Божовъплъщението: Единородният Син Божий дойде да пострада като Син Човешки. Без ни най-малко да отстъпи от Своята Божествена природа, Той прие изцяло нашето естество (без греха), за да го спаси, освети и причастни към нетленното Божие битие.

Затова Христос се просълзил като човек, а след това като Бог възкръснал четиридневния мъртвец Лазар.

Една седмица по-късно Господ като човек пострадал на кръста, а като Бог явил на света Своето спасително възкресение от мъртвите.

ХРОНИКА

България

Нов директор на Дирекцията по вероизповеданията

От 15 април за директор на Дирекцията по вероизповеданията към Министерския съвет на Република България е назначен доц. д-р Иван Желев Димитров, след като досегашният директор г-н Лю-

Новини от Софийската епархия

По решение на Св. Синод и с благословението на Негово Светейшество Българския патриарх и Софийски митрополит Максим от 1 април на длъжността протосингел на Софийска св. митрополия е назначен Негово Всепреподобие йером. Йоан, брат на Ко-

На 20 април в столичния храм „Св. Седмочисленици“ Негово Преосвещенство Траянополският епископ Иларион отслужи св. Златоустова литургия в съслужение с храмовото духовенство. По време на богослужението за дякон бе ръкоположен Ангел Величков, главен редактор на „Църковен вестник“.

На 21 април, Неделя на св. Мария Египетска, по време на св. Василиева Литур-

бомир Младенов бе освободен.

Доц. Желев запазва поста си като декан на Богословския факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

калянката св. обител „Св. архангел Михаил“.

О. Йоан е завършил Богословския факултет към Софийския университет „Св. Климент Охридски“ и е защитил кандидатската дисертация в Московската духовна академия.

в София е завършил семинария „Св. Иван Рилски“ Траянополският епископ Иларион ръкоположи в свещенически сан дякон Ангел Величков. В богослужението участва храмовото духовенство на семинарията.

В края на св. Литургия епископ Иларион пожела на новоръкоположения свещеник Ангел Величков успех в отговорното му служение.

Готов е проектът за първия православен параклис на Антарктида

Православният параклис ще се гради на територията на българската изследователска база на о-в Ливингстон. На 9 декември 2001 г. дякон Любомир Братоев поръчи със светена вода трите основополагащи камъка за бъдещата светиня. Изграждането на параклиса ще стане през следващия антарктически сезон, който започва през ноември 2002 г.

Идеята за построяването на параклиса, който ще носи името на небесния покровител на българите св. Иван Рилски, е на фондация „2000 години Рождество Христово“. Той се изгражда по желание и със съдействието на българските антарктици. Техният изследователски сезон започва в началото на нашата зима и завършва след настъпването на пролетта в Северното полукълбо. През това време в базата работят общо между 12 и 15 души геолози, биолози, лекари, метеоролози, ботаници и др. Заради техния принос в изследването на континента България бе при-

ета за член на т.н. Антарктически договор и получи наред с останалите 26 държави правото на глас при решаване на съдбата и бъдещето на Ледения континент.

За организацията за параклиса бе създадено църковно настоятелство „Св. Иван Рилски“, в което влиза и ръководителят на българската антарктическа експедиция и директор на Антарктическия институт доц. Христо Пимпирев.

Размерите на постройката ще са 3,5 на 3,5 м. Градежът ще е от материали, отговарящи на православната ни традиция и съобразени с особеностите на суровия антарктически климат. Покривът и кръстът ще бъдат изработени като дарение от Смолянска община. Сред останалите дарители са големата родопска певича Валя Балканска и нейният гайдар Петър Янев, както и Емил Хърсев, Олег Чулев и много други частни лица.

Изложба на везани икони

На 17 април в галерията на Националния музей „Боянска църква“ се откри изложба на художничката г-жа Маргарита Филева, с нейни творби на църковна тематика и на г-жа Кралица Игнатова, която представя част от своето творчество – везани икони. Експозицията е посветена на предстоящия празник на празниците – Възкресение Христово.

На откриването присъства Негово Високопреосвещенство бивш Нюйоркски митрополит Геласий, който е духовен отец и наставник на г-жа Кралица Игнатова. Също така дойдоха столичните свещеници ст. ик. Ангел Янъков, ик. Кирил Данялов, прот. Васил Радев, а отец Кирил Попов, който е енорийски свещеник на г-жа Кралица в храм „Св. Николай“, кв. „Горна баня“, отслужи водосвет и огласи многолетие. Митрополит Геласий благослови всички присъстващи и изрази задоволство, че се открива такава изложба на везани икони, които са направени с голямо умение в църковен стил от г-жа Кралица Игнатова. В поздравителното си слово о. Кирил Попов отбеляза, че изложените икони не са гоблени, както някои биха си помислили, защото г-жа Кралица запазва пречистия образ на иконата и извършва стръмено вземане на останалата част и на надписите. Освен това той подчерта, че вземането в случая не е странно като изпълнение, защото „някога в Стария Завет Бог заповядва да направят шев подобие на херувими в скинията на откровението“.

Каноничните църковни трудове на г-жа Кралица Игнатова отдавна са забелязани и неслучайно се намират в много

наши и чужди храмове и християнски домове. На малко хора е известно, че през 1999 г. Св. Синод на БПЦ и възложи задача да изработи плащаницата на св. Иван Рилски по случай 350-годишнината от връщането на мощите в Рилския манастир. Тази плащаница беше осветена и тържествено пренесена от Велико Търново през София до Рилския манастир. Също така нейни икони са поднасяни от наши църковни делегации като дарове в Йерусалим, Света Гора, Истанбул и другде.

Нека от сърце пожелаем на г-жа Кралица Игнатова крепко здраве и нови благословени успехи за слава Божия!

ЦВ

Окупацията на базиликата „Рождество Христово“

Продължава окупацията на храм „Рождество Христово“ във Витлеем. Базиликата е обградена от израелски войници, които са с твърдото намерение да не допуснат бягство на укрилите се вътре палестинци. В храма като заложници на арабите са и няколко свещенослужители и монаси – католици и православни.

Между представителите на израелската армия и християнските духовници се водят преговори за доставка на хранителни продукти в храма. Израелците са призовали свещенослужителите да окажат натиск върху палестинците и те да се предадат, защото в случай на шурм, който ще е съпроводен със сериозна престрелка, ще бъдат нанесени сериозни вреди на храма.

Доскоро израелските власти твърдят, че не се предвижда шурм на базиликата „Рождество Христово“, тъй като съзнават каква ценност е тя за християните. Но сега местните наблюдатели не изключват възможността за по-активни действия на израелската

армия. За това говори и фактът, че израелски военнослужещи отново се настанили в хотела за поклонници на Руската православна църква, който предлага удобни огнени позиции към храма.

Преди няколко дни бе съобщено, че израелската армия е открила огни по базиликата „Рождество Христово“, но нейни висши офицери отрекоха. Палестинците, потърсили убежище вътре, не са отговорили на огъня.

Един от заложниците – Неаполският митрополит Амвросий, пуснат на свобода от палестинците – разказва, че храмът е осеквернен, палестинците в него пушат и задолвяват физиологичните си потребности.

Заместник-председателят на Отдела за външни църковни връзки на Московската патриаршия, архимандрит Марк (Головков), коментира тези факти с думите: „Един вярващ православен християнин никога няма да прояви такова отношение нито към мюсюлманска джамия, нито към будис-

Така изглеждат храм „Рождество Христово“ и околностите му по време на окупацията от израелската армия

тко светилище, нито към юдейска синагога. Това е недопустимо, тъй като чувството на богобоязън не би позволило на човек да се държи по този разюздан начин.“

Засега наблюдателите в региона не виждат надежда за разрешаване на проблема с окупацията на храм „Рождество Христово“.

Архиепископ Христодул посети Израел

На 11 април председателят на Гръцката православна църква архиепископ Христодул пристигна в Израел с миротворческа мисия. По неговите думи посещение му е израз на морална и

братска подкрепа на гръцкият народ към Йерусалимската православна църква. „Ние дойдохме, за да призовем към мир и уважение; да призовем двете страни в конфликта да сложат край на тази кървава война“, заяви архиепископ Христодул.

Предстоятелят на Гръцката православна църква се срещна с Йерусалимския патриарх Иринеи и с израелски и палестински официални лица, отговарящи за религиозните въпроси. Архиепископ Христодул бе съпроводен от официална делегация на Гръцката православна църква, в която влизаха и четирима

епископи.

Още на 12 април Гръцкият архиепископ се завърна в Атина. Той е бил принуден да прекъсне планираното тридневно посещение, тъй като израелските официални власти не са дали възможност да осъществи замислените инициативи по регулиране на близкоизточния въпрос. Освен това израелските военни са възпрепятствали посещението му във Витлеем, а официалните лица не са проявили готовност да изслушат предложенията на архиепископ Христодул за изход от изострената криза.

Скандал в Католическата църква

Папа Йоан-Павел Втори свиква във Втикана йерарсите на Римокатолическата църква в САЩ. Повод за това е серия скандали, свързани с обвинения в педофилия на американски католически свещенослужители.

За среща с папата са повикани главите на епархиите в Бостън, Ню Йорк, Лос Анджелис, а също и ръководителите на Конференцията на американските католически епископи.

Ватикана трябва спешно да вземе мерки за намаляване на вредите, които бяха нанесени на Католическата църква от обвиненията в участие на нейни служители в сексуално насилие над младежи.

Особено силни са кри-

тиците към седемдесетгодишния бостънски кардинал Бърнард Лоу. Наскорото призна, че е знаел за развратните действия на един от свещениците си, но не е взел никакви мерки. Обвинения в педофилия са повдигнати срещу архиепископите на Ню Йорк, Милуоки и Лос Анджелис. По същите обвинения под съдебна отговорност са подведени три хиляди католически свещенослужители от различни градове в САЩ.

От скандалите пострадал не само репутацията на Католическата църква, но и хазната на Светия престол. До този момент по съдебните искиове в Америка Ватиканът е бил принуден да плати над един милиард долара.

На 17 април подаде ос-

тавка един от най-влиятелните членове на Римската курия кардинал Йозеф Ратцингер. Той е и най-близкият помощник на папа Йоан Павел Втори. Кардиналът е мотивирал оставката си с желанието да се съсредоточи върху научните си занимания. Но много наблюдатели свързват оставката му със скандалните обвинения в педофилия на свещенослужители на Католическата църква в САЩ. В продължение на 21 години кардинал Ратцингер възглавяваше идеологическото ведомство на Ватикана, което е наследило от Светената инквизиция някои функции и задачи по защита на църковната доктрина.

По данни от Интернет

СКРЪБНА ВЕСТ

Св. Синод на Българската православна църква с дълбоко прискръбие съобщава, че на 13 април 2002 г. на 86-годишна възраст се престава в Господа

Проватски епископ Антоний

Епископ Антоний (в мире Константин Михайлов Костов) е роден на 23 септември 1915 г. в с. Хърлец, Оряховско).

Завършил е Софийската духовна семинария и Богословския факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

От 1941 до 1942 г. работи като секретар-деловодител в Драмската св. митрополия.

Постриган е в монашество на 25 юли 1942 г. в Рилската св. обител от Неврокопския митрополит Борис.

От 1942 до 1943 г. е митрополитски дякон в гр. Драма.

От 1943 до 1944 г. работи като помощник-секретар в Драмската св. митрополия.

От 1944 г. като архимандрит е протосингел на Драмската митрополия.

От 1950 до 1951 г. е ректор на Священническото училище при Чекотинския манастир.

От 1951 г. е игумен на Троянския манастир, а от 1952 – управител на пансиона в Духовната академия в София.

От 1956 до 1960 г. е председател на Българското подворие в Москва.

От 1960 г. е началник на културно-просветния отдел на Св. Синод.

От 1977 до 1985 г. е викариен епископ на Доростолския и Червенски митрополит Софроний.

От 1989 г. заема длъжността Председател на църковното настоятелство на Патриаршеската катедра „Св. Александър Невски“.

От 1995 г. е патриаршески викарий.

Блаженопочиналият епископ, старши по епископска хиротония в Българската православна църква, с вяра и ревност по Божието дело, с благочестие, търпение и смирение посвети живота и служението си на църковното поприще, вдъхновяван от апостолските слова: „Бъди верен до смърт, и ще ти дам венеца на живота“ (Откр. 2:10).

Опелото на епископ Антоний бе извършено в храм „Св. Николай“ в Русе на 15 април от Негово Светейшество Българския патриарх Максим в съслужение с Високопреосвещените митрополити Врачански Калиник, бивш Нюйоркски Геласий, Русенски Нефит, Преосвещения епископ Иларион, архимандрит Борис, епископ секретар на Св. Синод, и свещеници от Русенска епархия.

БОГОСЛОВИЕ

Образ и подобие Божие у човека

Делото на шестия творчески ден се откроява сред космологичните събития на предшествашите го дни по своята продължителност и по особеното, ново тържествено въстание: „Да сътворим човек по Наш образ, и по Наше подобие“ (Бит. 1:26).

Решението идва не просто от творческата воля на Създателя, а преди всичко от някакъв божествен свет, в който християнската ексегетика винаги е виждала първото указание за тринитарна на Бога. Св. Йоан Екзарх казва: „Когато Той (Бог), стигна до създаването на твар по Свой образ, тогава сполучливо разкри единството на божествената същност и неделимата природа на трите лица.“

Бог сътворил човека по особен начин, а не като останалите твари. Първо никоя друга твар не била създадена от Бога „собственоръчно“. „И създаде Господ Бог човека от земя пръст и вдъхна в лицето му дихание за живот, и стана човекът жива душа“ (Бит. 2:7). Св. Йоан Екзарх казва, че Бог създал човека по двоен начин, т. е. не само чрез словото, но и Сам участва в създаването. Като материал за човековото тяло послужила „земната прах“. Но тази земя глина била оформена от ръцете на Самия Бог, Който след това вдъхнал в нея собственото дихание и така човекът станал

„жива душа“. Говорейки за сътворяването на човека, св. Йоан Дамаскин казва: „Тялото направи от земя, а умна и разумна душа му вдъхна“. Така всеки отделен човек като самостоятелна личност (ипостас) е единствен и останалите хора по своята природа.

Понятието „Божий образ“ се среща няколко пъти в Стария Завет, но същността, която е вложена в него, изпълва цялото старозаветно богословие. Тук съществува с думата „образ“ (в превода на 70-те – εἰκών, а във Вулгата – imago). Тази дума на староврежки гласи šelem и означава скулптура, статуя, пластичен образ, изваяно подобие на оригинала. В библейския текст от Лев. 19:2 „Бъдете свети, защото Аз, Господ, Бог ваш, съм свет“, се съдържа същият смисъл на понятието „Божий образ“ и неговото старозаветно значение. Богообразността на човека се съдържа в светостта; разбира се, категорията „светост“ не принадлежи в същински смисъл на никой човек и на никой предмет от този свят. Бог е свят, а човек е сътворен да развива лична светост.

В новозаветните текстове по различен начин се описва съдържанието на понятието „Божий образ“. Исус Христос е изискавал Неговите последователи да бъдат сходни на Бога и да се богоуподобяват. „Бъдете съвършени, както е съвършен

и Небесният ваш Отец“ (Мат. 5:48). Новозаветните текстове „Бог е Дух“ (Йоан 4:24) и „Бог е любов“ (1 Йоан 4:16), в които се говори за същността на Бога, разкриват нови черти на Божия образ у човека. Човекът е подобен на Бога, Който е Дух и любов, следователно същността на човека се състои в неговия дух, а неговото призвание обхваща осъществяването на любовта му към Бога и към ближните. Човекът е богообразен, защото се проявява чрез духа и личността на човека. Човекът като сътворен по Божий образ е отговорен за личното си поведение и за общението си с Бога.

Бог сътворява човека като истински, конкретен и подобен на Себе Си образ. Когато четем в Бит. 5:3: „Адам... роди син по свое подобие и по свой образ“, следва да разбираме, че синът е както външно (физически), така и вътрешно (духовно) подобие на баща си. Следователно човекът като сътворен по Божий образ и Божие подобие, съдържа у себе си божествени характеристики в телесната и духовната си същност. Божият образ у човека се изразява в личността му, в разума, съзнанието и самосъзнанието му, в способността му да познава Бога и да общува с Него, в свободната му воля, в съвкупността от духовните му дарби и способности. Според разбирането на светите отци богообразността на

човека се състои главно в духовната му природа. Св. Йоан Дамаскин казва: „Бог създале със собствените Си ръце човека от видима и невидима природа по Свой образ и подобие, а подобие то изисква добродетелност, доколкото е посланна всекиму.“ Говорейки за Божия образ и подобие у човека, св. Йоан Екзарх казва: „По образ Божи са създадени и неверниците и злите хора, но те не притежават подобие, защото не вършат нищо според собствената си воля. Затова лошият не е подобен на Бога, тъй като Бог е добър, праведен и достоен за всякава почит. Онези пък, които правят добро, те не само са по образ Божий, но и по подобие са се издигнали до богове.“ По този повод св. Йоан Дамаскин казва: „Направи го безгрешен по природа и независим по воля. Казвам безгрешен защото не е бил склонен да греша, тъй като единично Божеството не знае грях, а защото стъргешаването му е обусловено не от природата, а по-скоро от свободната му воля.“

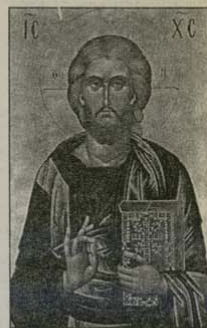
Св. Йоан Екзарх говори, че образ Божий не трябва да се разбира буквално: „Мнозина неразумни и невежи по душа смятат, че човекът е настъпна и по образ Божий, като че ли Бог има същите такива нос и очи, и уши или уста. Бог иска от нас да Му подражаваме в добрите дела. Бог е праведен, като ние ходим по

пътя на правдата, ще бъдем по образ Божи, ако ние бъдем човеколюбиви, ще бъдем по образ Божий.“

Образът Божий у човека обаче е бил помрачен от греха. Но в Исус Христос – в новия Адам – Божият образ е възстановен в първоначалната му красота и блясък. Посредством Исус Христос ние можем да разберем по-добре непреодолимата духовна красота и чистотата на Божия образ у човека. Съвършеният Божий образ у човека се вижда в истинската му чистота и в ненакърнената му пълнота в лицето на Богочовека Исус, Който като истински Емануил (Ис. 7:14; Мат. 1:23) е „най-прекрасният от синовете човечески“ (Пс. 44:3). Исус Христос е Човекът (Йоан 8:40; 19:5), защото човешката природа в Него е достигнала пълнота и съвършено осъществяване.

В Новия Завет Исус Христос е в същинския смисъл образ на Бога (Кол. 1:15); „Който е образ на невидимия Бог, роден преди всяка твар“. За пълното разбиране на текста за кеносиса на Исус Христос поприца възгледът на св. ап. Павел за Исус Христос като нов Адам, нов Човек.

Първият Адам се възгордича, отпадна от Бога, помрачава образа у себе си, загубва непосредственото си общение с Твореца. Вторият, новият Адам не се възползва от ситуацията на земята като единствен и равен с Бога; чрез пребива-

ването Си на земята Той не се стреми да се въздига. Обратно, Той отквърля славата, приема всичко, което подобава на „образ на раб“, за което действително е възвелчен. Пътят на Исус Христос – новия Адам, се простира в противоположна посока на пътя на първия Адам. Въплътеният се Бог е унижен, за да бъде въздигнат.

Божият образ у човека се проявява, когато човек живее според учението на Исус Христос, а Исус Христос е „образ на невидимия Бог“ (Кол. 1:15). Християните се променят според образа на Исус Христос, изграждат се по Неговия образ. Така Исус Христос обновява Божия образ у човека.

Човекът, като действителен Божий образ в Новия Завет, е християнинът, който живее заедно с Исус Христос: свет и възлюбен, облечен в милосърдие и благост, в кротост и дълготърпение, който се облича в любовта – свързка на съвършенството.

Хомеопатията – опит за духовен анализ

От стр. 1

Вярно е, че класическата медицина, която доскоро категорично се противопоставяше на хомеопатията, сега нерядко търси точки на сближаване. На Запад хомеопатията е до такава степен официално призната, че в някои страни (напр. Германия) хомеопатични лекарства влизат в списъка на здравната каса наред с „класическите“ препарати. Но не бива да забравяме, че по същия начин са признати и антропософската медицина, астрологията практически се радва на легалност и роля в обществения живот от Вавилон до наши дни. Времената, в които живеем, правят особено трудно ориентирането за полезността на нещо просто по неговата общопризнатост. В такъв смисъл подобна „оптимистична“ картина не би трябвало да ни освобождава от всички безпокойства. В хомеопатията остават твърде много неизяснени и затова – тъмни страни. Материята е толкова тънка и иносмирана, че човек лесно губи ориентация къде свършва научното и рационалното и къде започва мистиката.

Какво е необходимо да знаят православните християни за хомеопатията?

Този въпрос е изключително важен, но изглежда, че досега не е получил изцяло уравнивения и обективен отговор.

За нас не е най-важно да знаем дали хомеопатичните лекарства действат реално или не, а на какво се основава тяхното действие. Съществено е: какви са духовните рискове, сиреч опасността да извършим отстъпление от Христа.

За тази цел е необходимо да се избягат от вредната практика да съдим за нещата само „по подозрението“.

Чисто обективният поглед върху хомеопатията се оказва твърде затруднен, независимо от онова, което нейните официални представители и издания твърдят.

Трябва да се има предвид, че хомеопатията по собствените си извления не е свързана с магични действия, ритуали и заклинания. Това трябва да бъде отчетено, когато търсим основните проблеми.

Според декларациите на хомеопатите и специализираната литература, динамизирането на разтворите може да се извършва чисто механично. В съвременното производство на хомеопатични лекарства то дори не става на ръка, а със специални машини. От друга страна, индустриалното приложение на един метод все още не променя характера му, нито го прави непременно по-ясен. Такива факти може да отхвърлят някои наивни обвинения, но и свидетелстват, че същността на проблема би трябвало да се търси другде. Вярно е, че ако някой би извършвал заклинания над антибиотици например, това не би означавало, че те действат по та

зи причина...

Вещното проблемът не е толкова в това, че така или иначе съществуват недоброевестни хомеопати, които привнасят свои вярвания и практики, не касаящи същността на хомеопатичния метод, а по-скоро в това, че дори доброевестните хомеопати и лекари, използващи хомеопатия, нито могат, нито смятат за нужно да различават онова което използват, така както това се очаква от християните. Духовният смисъл на проблема не произтича от използването на нещо неизяснено докрай, а от това, че се очаква помощ от хора, които не смятат това за важно. Освен това, не е трудно човек да попадне на всякакъв вид преквалифицирани окулисти, които действително намесват своите богопротивни намерения във всичко, с което се занимават. Някой може да извършва магични заклинания, друг да използва подробно то интервю с пациента, за да го вълече в изчисления на хороскопи. Има и такива, които използват библии, кръстове и икони, точно като екстернациите в техните демонични сеанси.

Оттук идва отговорността на всеки да използва дарения ни от Бога разум, чрез който сме длъжни да изпитваме всяко явление в лукавия свят. Общите предписания отпадат. Духовно застраховани няма. Остава свободната ни воля, лично ангажирана пред Христа. И това е може би най-голямото духовно изпитание...

Пред християнската съвест има още един въпрос, който предстои да бъде осветлен.

Дори да можем да разграничим метода на хомеопатията от всевъзможните практики на езическата мистика, остава да бъде осмислена и неговата идейно-философска насоченост. Защото много по-лесно е хомеопатията да бъде освободена от мистификации в своята практика, отколкото от идейно-философските си възгледи. В този аспект на такъв вид лечение, християните твърде лесно могат да изгубят здравата почва под краката си и да се заблудят неволно в учения, противни на Христовата вяра.

Може да се каже, че хомеопатията е обеснена до голяма степен от новозецистките възгледи и натурфилософски представи, изцяло несъвместими с църковното световещско учение за човека.

Увлечен от здравословните си проблеми, от една страна, и успокоен, че „няма магия“, от друга, пациентът неусетно може да се довери на една идеология, чийто послания минават между другото. Но е възможно това да останат в съзнание и да се влият в мирогледа му.

Хомеопатията разглежда човека като една равновесна природна система, а заболяването – като нару-

шения в това равновесие. Човекът е разгледан също и като част от цялостната природна система (космоса), с която е във взаимно и равностойно взаимодействие. Лечението представлява съответен цялостен процес, възстановяващ не само телесния, но и „енергийния“ баланс. Да се излекува черният дроб например, според схващанията на хомеопатията, означава да се излекува

и емоционалното, и душевното състояние. Затова се отчитат и пускат в действие различни странични фактори – хранене, начин на живот и др., като се стига и до определени нравствени принципи.

Всичко това изглежда логично и привлекателно, но може деликатно да ни отведе встрани от християнските възгледи. Според тези възгледи състоянието на

черния дроб зависи също от нравствения живот, но този нравствен живот зависи от връзката с Христа, а не от подобни на черния дроб фактори! Светите отци казват, че човекът е венец на Божието творение, който носи в себе си заложен природния закон, но не за да му остане подвластен, а за да го надмогва. Човекът е тленен, но в него е вложено и безсмъртието. Извикан е за живот от земната кал, но носи в себе си образа Божия, за да стане небесен жител, тъй като носи в себе си Духа Божий. Човекът е създаден не да си взаимодейства равнопоставено с останалото творение, но да бъде първоवेशник на мизогонията, за вечна прослава на Твореца и некончасма радост на цялото творение. Когато говорим за заболяванията на човека, имаме предвид не просто някакво нарушено природно равновесие, а рушителната сила на прекъснатата от греха връзка с Бога като Източник на живота. В този смисъл не е достатъчно просто да оздравеем, постигайки природния баланс в телата и емоциите си. Оздравяването е безсмислено и нетрайно, ако остане онази трагична, смъртна отдалеченост от Живия Бог, която наричаме грях. И нито едно природно средство не е в състояние да излекува цялата ни личност, ако в нас са пресъхнали живителните извори на Светия Дух. Всяко чисто природно средство може да помогне в най-добрата случай само на чисто природната страна на естеството ни. От друга страна, всяко лечение, което не е чисто природно, а засяга и духа, за християните е приемливо само ако произтича от Светия Дух, чрез Господа Исуса Христа.

В идеологията на хомеопатията няма нито Бог, нито грях, нито благодат. Тези понятия отсъстват, и все пак става дума за идеология, за някакъв своеобразен, макар и невинаги систематизиран мироглед. Накъде може да ни отведе той? – то върху какво трябва да е постоянно фокусирано вниманието ни.

Нелесно би било да си поставяме за цел да забравяме или да приемаме законически каквото и да било в този свят. Благодарното дело на християните е различаването на духовното е по Бога и Нему угодно, и кое – не (вж. Екл. 12:13 и Прит. Сол 16:5).

Това е възможно само в свободата на Светия Дух там, където Той невидимо действа. Напаста постоянна гримжа трябва да бъде именно това – да придобим Неговите действия в себе си.

Възможно ли е в такъв случай хомеопатията да бъде сигурно разграничена като метод на лечение, от нейните идейни и философски начала, от всичко неясно, свързано с природата и, и най-сетне – от цялата ритуалност на необоснованата й употреба? Възможно ли е да припомним чисто благодар-

ност пред Бога и за такова Негово въздание, без да допуснем причастност към човешки или демонски заблудли?

Със сигурност това никак не е лесно. Всеки лично остава натоварен с огромна отговорност, като последовател на Христов да не се отклони от Христа по един или други начин.

Да си преценим силите, ще ни стигнат ли, за да останем духовно непоклитими, когато взимаме в съприкосновение с такива „хлъзгави“ явления?

Ние не можем да твърдим, че хомеопатията е напълно безобидна в духовно отношение. Но и не можем с пълна увереност да заявим, че с нея неизбежно е свързано отстъпление. Съвестта ни при всички случаи е поставена на изпитание, но имаме и духовната свобода да преследваме сами за себе си, пред Бога, в Църквата Му.

По времето на апостолите хомеопатията не е била позната, но апостол Павел съветва коринтските християни относно храните. Тогава по пазарите се продавало месо, принесено в жертва на идолите. Християните спорели помежду си позволено ли им е или не да ядат такава месо.

Ако с цялата отговорност, че може да съгрешим и да бъдем съдени, все пак приемем хомеопатията за природно, макар и още неизяснено явление; ако приемем също, че и тук, както с храните, става дума за биологическо оседляване, ето Павловия отговор: „Всичко, що се продава в месарницата, яте без никакво издирване за спокойна съвест; защото, Господия е земята и онова, що я изпълня“. Ако някой от неверните ви покани, и вие искате да отидете, яте всичко, що ви сложат, без никакво издирване за спокойна съвест. Но, ако някой ви каже: това е идолажка жертва, не яте – заради оногоя, който ви е обадил, и заради съвестта; защото Господия е земята и онова, що я изпълня.

Съвест разбрам не своята, а на другия; защото бива ли моята свобода да бъде съдена от чужда съвест? Ако пък участвам в яденето с благодарност, зашто да бъда хулен поради онова, за което благодаря? И тъй, ядете ли, пиете ли, или нещо друго вършите, всичко за слава Божия вършете. Не ставайте съблазън ни за иудеи, ни за елини, нито за църквата Божия“ (1 Кор. 10:25-32).

И така, ако все пак решим да посетим какъвто и да е съблазним или скандализираме някого от братята. Да не забравяме също и това, че решението за приемане на хомеопатични препарати е свързано с нашите немощи, а не с нашите заслуги и достойнства.

Михаил ШИНДАРОВ
Ангела ВЕЛИЧКОВ

МНЕНИЕ

Възможно ли е квантово обяснение на хомеопатията

Съвременната медицина разполага с богат избор от най-разнообразни лекарствени средства. Обаче сред тях сигурно няма други, които да предизвикват такива противоречиви мнения и спорове, както хомеопатичните продукти. Хората се притесняват, защото хомеопатичните средства имат много необичайна природа. Те по същество са изключително силно разреждани разтвори, като разреждането на „активното вещество“ в хомеопатичните лекарства е от толкова висока степен, че на един атом от него се падат милиони атоми на разтворителя – главно вода. Това означава, че пилцият такава лекарство погълща почти 100 процента само вода. В този смисъл е чудно защо хомеопатичните средства все пак действат. На пръв поглед те са чисто placebo.

Характерно е и това, че се прави така наречената динамизация на разтвора – разреждането протича с едно непрекъснато раздвижване на течността.

Мога да разбера опасенията на някои, когато се питат дали този метод не представлява опасност за християнската съвест, дали неговото действие не се дължи на някакви магични заклинания, все неща, които не идват от Бога. Знаеми необичайната природа на хомеопатичните продукти – какво друго да си помисли човек?

Лично на мен като физик, когато чуя за хомеопатия и имайки предвид природата на тези лекарства, ми минава и мисъл за възможна връзка с квантовите явления, т. е. че е възможно действието на хомеопатичните средства да е свързано с макроскопична проява на квантови ефекти. Засега обаче, подобна връзка е по-скоро привидна. В такъв случай изследванията в тази посока биха преместили търсенето на обяснение отвъд най-предния фронт на съвременната физическа наука.

Образно казано, съществува разделителна линия между квантовия свят и познатия ни свят, описан от класическата физика. Известният специалист по математическа физика Роджър Пенроуз счита, че правилата, които самото квантово поле преходат между квантовото и класическото ниво, трябва да са свързани с изясняване на отношението между квантовата теория и общата теория на относителността на Айнщайн, която описва гравитационното поле. Това е т. нар. квантова теория на гравитацията. Понастоящем нямаме такава теория. Нещо повече, нейните контури дори не са очерчани. Досегаешните опити да се квантува гравитационното поле са претърпели пълен неуспех. Това в известен смисъл е „естествено“, казано на шега, имайки предвид „неприязнеността“ на Айнщайн към квантовата теория. Така че въпросът за точното положение на „разделителната линия“ между квантовите явления и явленията от обкръжаващия ни свят е открит. Но, че има такава линия, струва ми се е безспорно. Основание да твърдим това ни дава например фактът, че квантовите системи с голем спин (спинът описва въртенето на елементарните частици около собствената им ос) не се доближават до класическите въртящи се системи. Областта на квантовите обекти се характеризира с микроскопични мащаби и малки маси. Поради това считам, че е възможно при процеса на динамично разреждане на активното вещество в хомеопатичните средства да става преход в макроскопични мащаби от класическо към квантово ниво. Следва да отбележим, че примери за макроскопични прояви на квантовите ефекти има много. Най-известният от тях е познатото на всички излъчване на заргетите тела. Свърхпроводимостта също е от този кръг явления. Тя е прекрасен пример за появата на необичайни от класическа гледна точка ефекти, чиято същност се корени в свойствата на квантовите обекти. При нея електроните се свързват в двойки (наричат се купрурови двойки), взаимодействат помежду си посредством квантите на кристалната решетка (те се наричат фонони). И тези двойки електрони се движат без електрическо съпротивление.

Що се отнася до специфичната обусловеност на свързаните с това терапевтични свойства на хомеопатичните продукти, трябва да подчертаем, че тя не ще може да бъде изяснена в близко бъдеще, защото има връзка с нещо, което можем да наречем квантова теория на процесите, протичащи в живите организми. А тази теория лежи далеч зад пределите на днешните ни физически знания.

Така че на сегашния етап всякакви категорични твърдения, че хомеопатията е напълно обяснена от науката, са псевдонаучни.

Васил ТИНЧЕВ, физик

През последните години нетрадиционните методи на лечение добива голяма популярност и става все по-трудно за българина да се ориентира в лабиринта на така наречената „алтернативна“ медицина.

Доскоро като „алтернатива“ на медицината се смятаха разни екстрасенси, лекуващи с „тайнствени сили“, знахари и самозвани лекари, гарантиращи излекуване на всички болести от сенна хрема до рак...

Съществена и малкопозната част от алтернативната медицина е хомеопатията. Тя обаче все по-настойчиво става популяризирана и като своеобразен научен метод, намирайки все повече привърженици. И докато едни се стремят да я обяснят научно, други бързат да пренесат към нея своя натрупан опит в сферата на окултизма.

Ако потърсим чрез Интернет повече информация за този нетрадиционен метод на лечение, попадаме на личните страници на лекари, които наред с хомеопатията практикуват акупресура, фитотерапия, астрология или дори езотерична психология. Едва ли е случаен и фактът, че Асоциацията на лекарите хомеопати в България се помещава в една и съща сграда заедно с Асоциацията на антропософите...

Въпреки това, не са малко и практикуващите, които отричат всякаква връзка с каквито и да било учения и заявяват себе си като част от потока на сериозната наука.

Истината е, че нещата са сложни и твърде неясни. Затова, ето някои практически наблюдения, които се надяваме да спомогнат за едно по-правилно ориентирание на онези, които проявяват любопитство.

Как протича визитата при хомеопат

Показателно е, че не е задължително хомеопатът да има медицинско образование, въпреки че напоследък все повече дипломирани лекари завършват специалните школи по хомеопатия.

Срещата с хомеопат е различна от обичайния преглед в поликлиниката, който обикновено трае около петнадесет минути и изследва симптомите на заболяването.

В кабинета на хомеопата се провежда двучасово интервю.

Най-напред той изслушва историята на заболяването. Без да бъде прекъсан или насочван, пациентът може да сподели всичко, което счита за важно. След това му се задават въпроси, повечето от които нямат нищо общо с конкретното заболяване, но се твърди, че давали цялостна картина за физическото и емоционалното му състояние. Той споделя в каква поза спи, кои е любимата му храна, обича ли животните и кои, споделя и страховете си. Има въпроси, свързани с характера и темперамента, също и касещи обущането. Така интервютото се превръща в обстойно изследване, което надниква доста дълбоко в интимния свят на пациента.

Хомеопатичните лекарства и аптеки

Самите лекарства представляват гранули от захароза и лактоза.

Създават се в нечуллив и химически неутрален флакон. Могат да се намират в специализираните аптеки, но не само там. Има хомеопатични лекарства като осилококцидум, които могат да се закупят без лекарско предписание. За повечето препарати обаче се изисква рецепта от хомеопат.

Като се има предвид високата степен на разреждане в хомеопатичния препарат, може да се заключи, че той не е нищо друго освен захарче, купено на твърде висока цена. Но за хомеопатите точно тази специално приготвена свърхразредена субстанция е активната съставка.

Впоследствие хомеопатът обяснява, че интервютото не е самотелно, но е специален подход. Според резултатите става определено на хомеопатичните препарати, което е строго индивидуално. Важно е да се отбележи, че назначаването на хомеопатични лекарства става не според поставената диагноза, а според съвкупността от физически, емоционални и психически симптоми.

Тъй като самото лечение не протича по познатия ни начин, се изисква постоянно връзка с хомеопата. Естествено е наред с финансовата обвързаност да се създаде и емоционална.

Описаното интервю не включва задължително въпроси, засягащи религиозни теми. Но, пряко или не, те биват засягати. По какъв начин точно – това ни е трудно можем да разберем в началото. Оттук и рискът да попаднем на човек с окултни възгледи, който по-късно да ни въвлече в една християнска атмосфера. Подобно духовно обръкване може да бъде много опасно, защото обикновено се случва неусетно.

Първият въпрос от интервютото например е за датата, месеца и годината на раждане. И тъй като лекарят хомеопат не е ангажи-

ран като личния лекар да води някакъв регистър, това е и първият повод за безпокойство. Голяма част от хомеопатите се интересуват от астрология и съобразяват своята работа с данните от личните си хороскопи и тези на своите пациенти.

И самите хомеопати твърдят, че поради естеството на работата си се интересуват от духовни въпроси. Имаме основание да запазим критично отношение към техните възгледи, които обикновено са компилация от антропософски и натурфилософски разбирания за човека и света.

Обикновено хомеопатията върви ръка за ръка с идеята за природосъобразен начин на живот и естествено, отвсягда пациентите в ръцете на дистрибутори на хранителни добавки и продукти на растителна основа. Те могат с часове да изсяняват влиянието на замърсената околна среда и необходимостта на организма от специални храни, „биопроductи“ и т. н. На пръв поглед всичко е безобидно, но много лесно се прекрива границата, след която човек става подвластен на специални хранителни режими, диети и правила, съобразени от своя страна с определени философски концепции.

възвръщането ѝ с някакво учение.

Многообразието и субективността на възгледите в повечето случаи е плод на личните търсения на хомеопата, а не на агресивно проповядвана и налагана едина доктрина. При всички случаи обаче, са налице благоприятни условия за наслагване и привнасяне на комплекс от нехристиянски възгледи, взаимствани от източните философии и религии, окултизма и всякакви човешки учения.

Това, което ги обединява, е новоземският дух на хуманизма, който неусетно пуска своите корени в устрема си да властва във всяка една област от човешкия живот.

Мария ИВАНОВА

Основни принципи и развитие на хомеопатията

Създаването на хомеопатията се свързва най-често с името на Самуел Ханеман, немски лекар живял преди около 200 години. Трудно е да си създадем обективна представа за обстоятелствата и историчията около възникването ѝ. Към уникалния характер, оскъпялата на документирани сведения и липсата на независими източници се прибавя и склонността на самите хомеопати да търкуват романтично историята ѝ. Такова полу-съзнателно митотворчество би могло да бъде и далеч от умшлена фалшификация, по то все пак има твърде избирателно отношение към фактите и подсиането ѝ, за да се приема със значение то напълно безпристрастно описание. Възможно е човек да прочете описания на събитията около създаването на хомеопатията, представящи я като изцяло експериментална находка, плод на щастливо стечение на обстоятелствата и изследователски талант. Не по-рядко обаче се изтъква и нейната дълбока обвързаност със стари, отдавна извесни философски и религиозни идеи (предимно с окултен и еклетичен характер). Показателно е, че някои известни хомеопати характеризират същността на хомеопатията като „алхимия в действие“.

Първо, счита се, че неограниченото разреждане на определени лекарствени субстанции едновременно запазва и засилва лечебните им ефекти, води до проявата на нова такива, както и до проявата на лечебни ефекти на нелекарствени субстанции. Това разреждане е съпроводено от специална обработка (т. нар. „динамизиране“ или „потенциране“), която няма никаква рационална обосновка и за която също се твърди, че има изцяло опитен произход. Счита се, че колкото лекарството е по-разредено и интензивно обработено по този начин, толкова по-силно е действието му. Както биха се изразили самите хомеопати, лекарството е с толкова по-висока потенция, колкото е по-далеч от „материалните дози“ на изходната субстанция. Тази „отдалеченост“ от материалните дози“ в случая не би трябвало да се приема просто като метафора: въпреки популярната представа, че хомеопатичните лекарства са

много разреждени разтвори, при много от използваните „потенции“ (обикновено се сочи границата 12 СН) в „разтворителя“ всъщност не би трябвало да има нито една молекула от изходната субстанция. Тъй като дори при по-ниските потенции, в които все пак „има нещо“, разтвореното вещество не е активно химически или физически, то в случая с тези лекарства става дума по-скоро за „инертен носител“ – разтворител, появил по „някакъв начин“ от лечебните свойства на определена субстанция, която се приема за техен носител без присъствието дори и на атом от нея самата. Тази представа служи за основание на приетата в хомеопатията практика – при нужда някое липсващо лекарство да се „прелисва“ неограничен брой пъти върху такъв инертен носител (дестилирана вода, спирт или млечна захар). Предполага се – без загуба на свойствата, което очевидно е невъзможно при друг общоприет източник на лечебния ефект.

Вторият важен принцип на хомеопатията е свързан с т. нар. принцип на подобие – лекуване на „подобното с подобно“. Според него лечебният ефект на лекарството е свързан със способността им да предизвикват подобни оплаквания и симптоми у здрав човек. От друга страна обаче, самите хомеопати често обичат да се позовават на споменаването му от Парацелз и дори още от Хипократ. В окултната практика неговата модификация е известна като принцип на така наречената „симпатична магия“: „подобното се влияе от подобно“.

Повечето учени и нествятърят, че става дума за спекулация. Все пак, някои се опитват да дадат обяснение чрез последните заключения на квантовата физика. Въпреки силното старание на мнозина да утвърдят хомеопатията като равноправен научен метод, засега това не е направено. Иначе подобна сензация не би останала скрита от света.

Във връзка с това би трябвало да се имат предвид традиционните пристрастия на основоположниците и на мнозина от големите съвременни авторитети в хомеопатията – както алхимията, езотериката, астрологията и окултизма. Дори прагматично и „позитивистично“ ориентирани школи в хомеопатията като френската, които декларираят своята независимост от всякаква идеология и доктрина, по

същество запазват характерния за окултната практика стремеж към непосредствени резултати и усъвършенстване на практическото им използване, при подчертана липса на интерес към техния същиящи произход.

Понастоящем в хомеопатията съществуват няколко различни школи. Те отдават различно значение на фактите, принципите и идеите, за които става дума. Всички те обаче са еднородни, че практикуването на хомеопатията, предписанията и лечението изискват практическо съобразяване с тези принципи, заедно с цялата им многозначност. Онези от тях, които са склонни да предлагат някакви обяснения и „философия на хомеопатията“, по традиция правят това в духа на новоземските идеи, витализма, пантеистичната натурфилософия и окултизма.

Днес хомеопатията освен учение и практика е и една развита индустрия. Хомеопатични препарати се продават в аптеките на доста високи цени заедно с класическите лекарства, в опаковки със същия дизайн, с наименования на латински.

Всичко това, заедно с многобройните печатни издания, реклами и богата информация, придава фармацевтичен облик и авторитет на модерната хомеопатия. Но нейната същност остава заблудена в редица неясноти. Отдавна зададени въпроси продължават да чакат отговор.

За изтеклите 200 години хомеопатията не е изместила традиционната медицина. Междупречен резултатите от приложението ѝ винаги са оставали такива, че да поддържат интереса към нея, но никогда не са станали толкова впечатляващи и сигурни, че да направят наложителен отговор на въпроса за произхода си. Самата хомеопатия е насочила интереса и усилията си по-скоро към разработване на метода си и неговото легитимиране като лечебна практика, отколкото към истинските си основания. Може да се каже, че от създаването си хомеопатията е станала по-практична, без да се превръща в наука. Освен това тя може би е станала по-популярна, но не и по-ясна. Това си остава най-важното за една преценка на духовния ѝ смисъл.

Предпразници на Възкресението

Великият пост завършва с два лъчезарни празнични дни, или по-добре да се каже с двудневен, двудневен празник. Това е Лазарова събота – когато си припомняме възкресението от Иисус Христос на Неговия приятел Лазар, и Върбица, когато празнуваме тържествения вход в Иерусалим, извършен от Христос шест дни до предаването Му на страдания и кръстна смърт. Сякаш преди да навлезем в мъката и тъмнината на Страстните дни, преди още веднъж да станем свидетели на Христовите страдания. Църквата ни разкрива истинския смисъл на доброволната Христова жертва, на спасителната Му смърт.

Христос бил далече от Иерусалим, когато Лазар умрял. Чак след четири дни Той дошъл във Витания и се срещнал със сестрите на Лазар, Марта и Мария, и с плачещите и скръбящи негови приятели. В Евангелието от Иоан подробно се разказва за тази среща. Двете сестри казват на Христос: „Господи, да беше тук, нямаше да умре брат ми.“ А Христос отговаря: „Брат ти ще възкръсне!“ И въпреки това, независимо от този отговор, когато видял плачещите сестри и дошлите с тях скръбящи юдеи, Той Самият, как-

то пише евангелист Иоан, „разтържи се духом, смути се“. Ето, Той се приближава до гроба и Той Самият плаче и околните си казали: „гледай, колко го е обичал“. Христос започва да махнат камъка, затварящ гробницата. И по думите на евангелиста „извика с висок глас: Лазаре, излез вън! И излезе умрелият с повити ръце и нозе в погребални повивки, а лицето му забрало се кърпа“.

Какъв е смисълът на това събитие, което така светло, така радостно, така победно празнува Църквата на Лазарова събота? Как се съвместяват мъката, съзвнати на Христос и силата да възкръснеш умрелия?

Със своя начин на празнуване Църквата отговаря на този въпрос. Христос плаче, защото в смъртта на Своя приятел вижда тържествено на смъртта в света, смъртта, която Бог не е сътворил, но която се е възцарила и господства в света, отравяйки живота, претворяйки го в безсмислено редуване на дни, неумолимо устремено към пропастта.

И тази заповед: „Лазаре, излез вън!“ Това е чудото на любовта, тържествуваща над смъртта, това е предизвикателство към смъртта, призоваването ѝ на война от Христос, това е потвърждение, че самата смърт трябва да бъде

разрушена и умъртвена. И за да бъде разрушена смъртта и нейният мрак, Самият Христос – което значи Самият Бог, самата любов, самият живот – със слезе в гроба, за да се срещне лице в лице със смъртта, да я разруши и да ни дарува вечен живот, за какъвто ни е създал Бог.

И на следващия ден Христос влиза в Иерусалим. Но влиза не така, както го е правил по-рано: непознат,

неизвестен, непризнат. Не, сега Той, Който никога не е търсил власт и слава, сякаш Сам подготвя Своето тържество. Той заповядва на учениците Си да Му доведат младо осле. Той го възсяда и влиза в града, съпроводен от тълпа народ и деца с палмови клонки в ръце. И тази тълпа, и тези деца Го приветстват с древния възглас, с който са се обръщали само към царя: „Осанна! Благо-

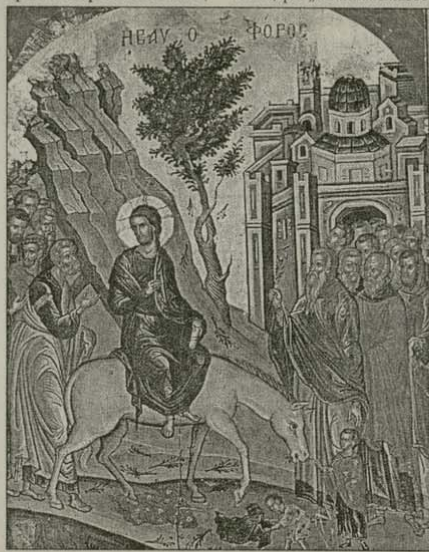
ловен е идващият в име Господне! Осанна във висините!“ Какво означава този тълпа народ, палмовите веички и отекващото царско приветствие, тази ликуваща радост? И защо всяка година ние си припомняме това събитие със същата радост, сякаш самите ние стоим на улушата в светия град и чакаме, и посрещаме, и ликуваме, и повтаряме все същите думи, това вечно „Осанна!“ Това значи, че макар и в един далечен за всички нас град Христос е бил цар, царствал е, бил е признат от народа за цар. Да, Той учел за Божие царство, за Своето бъдещо възцаряване. Но в този ден, шест дни преди Пасха, Той разкрил Своето царство на земята, открил го е на хората, призовал ги е, а заедно с тях и всички нас, да станем граждани на това царство Христос, поданици на един смирен цар, цар без земна власт и без земно могъщество, но всецелен чрез любовта.

Ние живеем в свят, в държави, които са се отrekli от Бога, заети само със себе си, треперещи за своята власт, сила, могъщество и победа. И в този свят почти няма място за Божията любов, Божията светлина, Божията радост. И ето, в този единствен ден в годината, единствено стоим в препълнени

храмове и държим в ръце възбрани клонки, когато схи ти отново царствено „Осанна!“ – ние казваме на себе си и на света, и свидетелстваме: не е загинало, не е изчезнало от лицето на земята Христовото царство, така ярко просияло в онези дни в Иерусалим. Ние казваме на Бога: Ти си единственият ни Господ, Ти си единственият ни Цар и ние знаем, и вярваме и твърдим, че Царството на Твоята любов ще победи с победата над греха, над злото и смъртта и радостта от тази вяра никога не може да ни отнеме.

На Върбица ние знаем, че след това Своє тържество Христос ще поеме възхода Си към страданията и смъртта. Но светлината, запалена в този ден, ще освети и бездъния мрак. След кръста и смъртта ще изгрее светлината на неизказаната пасхална радост. Ето къде е смисълът и силата на тези неубивновени дни, когато, завършвайки поста, ние се готвим да поседим Христос в Неговите доброволни страдания, в победното Му слизание към смъртта, в преславното Му възкресение в третия ден.

Прот. Александър ШМЕДАН
„Воскресние беседи“
Превод
Полина СПИРОВА

Възкресение на тялото

Човек е съставен от тяло и душа. По тялото си той прилича на материалния свят, а по душата си – на Бога. Той е създаден по образ и подобие Божие, а това значи не само, че душата му е надарена с разум и свобода на воля, а и че е способен чрез постепенно духовно усъвършенстване все повече да се уподобява на Бога, да се приближава до Него и да живее в Него. Душата е божествеността в човека, затова е най-ценната част в съществото ни и заслужава повече внимание. Тя струва повече, както говори св. Библия, отколкото целият свят. Тя е безсмъртна и вечна. Това е основно положение на християнския светоглед.

И тялото, обаче, има стойност и значение. То е оръдие, чрез което душата се проявява и властва над света и твори в света, както Бог е определил. Чрез него душата влиза в допир с външния свят, откъдето черпи материали за своя вътрешен живот. Човешкото тяло е една чудна свършена машина, която говори за своя мъдър Създател. Който и орган да разгледаме, ще видим, че в него са приложени по един свършен начин биологичните и физическите закони, че проявите му са в пълна хармония с всички останали органи. Какво голямо разнообразие в човешките тела и особено в израза на лицето! Няма двама човеци, които съвсем да си прили-

чат. Къде е причината за това? В обстоятелството, че всеки носи особена, неповторима индивидуална душа, която въздейства на тялото, изразява се в него, особено в чертите на лицето. Чрез последните можем да четем мислите, чувствата и желанията на другите.

Идва момент, обаче, когато душа се отдели от тялото, и то се разлага. Това явление ни е познато. Него наричаме смърт. Няма нищо по-ужасно от факта на смъртта. Рядко има човек, който да не би се вълнувал и смущавал пред този печален факт. Във всички времена и народи хората са оплаквали покойниците си. И Спасителят заплакал, когато чул вестта за смъртта на приятеля си Лазар. При всичко това, смъртта е едно неестествено, ненормално явление в живота на човека. Тя е последна на греха. Било е време, когато тя не застрашавала човека, защото той бил създаден с възможност за безсмъртие. Таа, обаче, възможност той загубил от тогава, откогато изменил на назначението си и почнал да действа противно на волята Божия. След идването на Христа на земята възможността за безсмъртие на целокупния човек (тяло съединено с душа) се възстановява. Ще дойде време, когато смърт вече не ще има за никой Адамов син, когато ще стане възкресение на тялото на всеки покойник.

Но откъде знаем, че всичко това непременно ще

стане? Има ли основание? – Сам Бог чрез словото Си ни говори. Ето, още праведният Иов споменава за възкресение, а един от пророците вижда във видение поле, осяено с кости, които Духът Божи оживява. Спасителят лекувал не само болести, но и възкресил хора при няколко случая. Да си спомним за Лазар и дъщерята на Иаир, както и за излизането на някои мъртвици из гробове при издъхването Му на Голгота. Не само това. Той ни говори изрично и неведнъж за общо възкресение на всички, които лежат в гробовете. За същото доста подобно ни говори св. ап. Павел. Най-силно доказателство за възможността на нашето възкресение е фактът на Спасителното възкресение.

Но кога и как ще стане това възкресение на телата? При второто идване на Христа. Първият път Господ слезе на земята в унижен вид, за да ни спаси; друго Му, обаче, идване ще бъде могъщо и славно, за да произведе съд над вселената. Всички покойници в оня момент мигновено ще възкръснат, т. е. ще се възстанови тялото им, съединено с душата, а живите вече не ще умират, обличайки се в нетление и безсмъртие. Всички, събрали заедно, ще излязат за тържествено посрещане на Христа във въздушните пространства или на облаците, както рисува апостолът.

Какви ще бъдат телата на хората след общото възкресение? По вид ще бъдат

препънните, но вече изменени в някои отношения, понеже ще придобият някои нови свойства. Преди всичко, те ще бъдат нетелни и безсмъртни, защото не ще се разлагат на съставните си части и не ще се разделят от душата. Ще бъдат съставени от по-тънка материя, поради което пространството не ще има значение за тях, не ще имат потребност от храна, лигит, почивка и сън. Различитие в полетовете не ще да има значение там, защото хората ще заприличат на ангели. Въобще, телата на хората тогава ще имат прилика на Христовото тяло след възкресението, което в миг могло да става невидимо, да се движат свободно из пространството, да минава през затворени врата.

Честно действително общо възкресение е възможно, освен Библията, свидетелстват за това и някои аналогични съображения на разума. Посетете зърна в земята, преди да изникнат, се разрушават, умират, така да се каже. Денят чезне при залеза, за да се яви пак при изгрев; перепурдата преминава ред преображения, докато й пораснат крила и почне да хвърчи; дърветата и цветята умират през зимата, за да се събудят и покажат хубостта си напролет. Всички чия аналогия ни напещават, е възможен и за човека след смъртта да дойде възкресение. Впрочем не само е възможно, но и необходимо. Не бива да се допуска, че безсмъртните има само за човешката душа, защото

последната е създадена едновременно с човешкото тяло и се проявява чрез него. Наистина, има и други безплътни същества, но тяхното устройство ще да е по-особено. Те могат да се проявяват, без да имат телесна прежа. Такава е тяхната природа. Ала човекът е създаден другоаче. Той е духовно телесно същество и, следователно, ако трябва да бъде безсмъртен по своя дух, то такъв е необходимо да бъде и с тялото си, иначе се губи това, което наричаме човек. Всичко, каквото човек е вършил чрез живота си, вършил го е и душата и с тялото си. И ако в съдния ден трябва да бъде осъден или оправдан, то човекът трябва да се яви там в оня си вид, с който тук на земята се е проявявал. Справедливостта изисква това така да бъде.

С коя възраст ще възкръснат телата: дали с оная, с която са умрели, или с някаква друга? Тия въпроси са занимавали много свети отци, но за разрешението им нямаме ясни указания в св. Библия. Един смятат, че ще се запази оная възраст, в която всеки е умрял, други – че всички ще бъдат в младенческа възраст, като ангели, а трети – че и децата ще се съвят с тяло, каквото биха имали, ако достигнаха зряла възраст, със способност у майките им да ги разпознават.

Християнското учение за общото възкресение е най-симпатично от всичко друго, каквото бихме могли да пожелаем. То намалява

страха от смъртта, внушава ни да търпим при болести, бедствия, унижения, страдания и бедност в тукашния живот, утешава ни с възможността да се видим с наши познати, приятели и близки роднини, радва ни с картината, че най-последно всичко ще ни стане ясно, че ще съзерцаваме Твореца на вселената и, ако сме били добри и вярващи, ще участваме във вечното блаженство. Кой не би копнял за всичко това? Оттук иде християнският оптимизъм, който не се смущава от никакви пречки в живота, и при най-трудни обстоятелства.

Същевременно, обаче, идеята за възкресение на всички хора има и някои други внушения. Отвъд ще се търси отговорност и за злините, що сме сторили. Следователно, в наша изгода е още тук да се погрижим за тъй нареченото духовно възкресение, което не е нищо друго, освен правене усилия да очисти сърцата, душите и живота си от всичко гнило и лошо, като го заменим с добродетели, с чувства, желания и дела, угодни Богу.

И тъй, възкресението дава утеха в бурите на живота и зове към нравствен подвиг. А никоя не сме имали такава необходимост от утеха и нравствен подвиг, както днес.

Б. ПОПОВ, преподавател в Пловдивската духовна семинария
Сп. „Братско слово“, кн. 718, 1939 г.

ВЯРА, ЦЪРКВА, ОБЩЕСТВО

Позволена ли е инвазия на сектите

Архим. Хризостом Майдонис от Гърция, специалист по въпросите за сектите, на посещение у нас

На 9 април в една от залите на Филаал „Любен Каравелов“ в гр. Кърджали към Пловдивския университет „Преп. Паисий Хилендарски“ се състоя лекция на тема „Заплахата от сектите“. Вратите на филиала бяха отворени както за студентите-богослови, така и за широката общественост на града, която не би следвало да е безразлична към болните проблеми на съвременното ни. Лектор бе архимандрит Хризостом Майдонис от епархията на Йерисо и Св. Гора, Гърция, който от 1984 г. е член на специалната комисия за борба със сектите към Св. Синод на Гърция. На това поприще архимандрит Хризостом е работил с голям успех в Албания, а сега развива подобни инициативи и на други места. Той обича и познава България, но в Кърджали идва за първи път.

Заедно с архимандрит Хризостом гост на филиала бе още и свещ. Иван Куков от София, преподавател в Пловдивската духовна семинария.

Срещата бе организирана и ръководена от декана на Богословския факултет в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ – доц. д-р Иван Желев, който се ангажира и с прерада.

Въпреки дългия преход от София и предшестващата лекция в Пловдивската духовна семинария, архимандрит Хризостом започна така една жива и ангажираща вниманието беседа за опасността и уреджанията на нашето екзистенциално пространство от безпрепятственото нахлуване на множество секти у нас. Той посочи, че вината е не само в небрежността на властите, но и в

нас, православните християни, които не намираме достатъчно сили в себе си, нямаме достатъчно вяра, за да противостоям достойно. Истината е, казва архимандрит Хризостом, че атеистичният режим в България е способствал да се съхрани вярата на народа ви, а сравнително охолният живот на хората в свободните страни ги е отдалечил много от истинската вяра. Това е и трагедията на западния човек: той е дехристианизиран, също е Европа е дехристианизирана напълно. Кол-

пермаркет на религии, религиозни и философски течения, школи и групи. Тези от нас може да влезе там като потребител и да си вземе нещо, което му се нрави на пръв поглед. Сблъзани толкова, колкото и хора!

Формира се новото направление, коктейл от религия, психолого-идеология, теософия, окултизъм, спиритизъм, сатанизъм, феноменология. Това са характеристиките на движението „Ню ейдж“, което замкува младите и недобре информирани сло-

върхози „любов“, т. е. прояви на внимание и заръженост от страна на представителите на сектата. Така попадналият там човек бързо губи своята идентичност, превръща се в зомби, безотказно подчинено на абсолютния авторитет в лицето на съответния ръководител, пастор, проповедник, гуру. Това далече надхвърля рамките на църковен проблем и прераства в обществен и социален въпрос, който приема застрашителни размери. Не случайно Европейският съюз оказва на сектите като разрушителни култови, а Европейският парламент отдели специално внимание на своите сесии на гибелното им действие.

В наши дни сатанистите наброяват вече 20 млн. Съществуват секти и движението „Ню ейдж“ са един особено опасен психо-наркотик за младото поколение и за по-слабо информирани, проявяващи лابلност слове на обществото в световен мащаб. Достига се до масови самоубийства – в Западна Гвиана, в Канада, в Америка, Швейцария и другаде, а това са факти, които би трябвало да вдигнат обществеността на крак, защото опасността чука и на нашата вяра.

Везвистото е, че ние, православните, сме били винаги толерантни и лоялни към вероизповеданието на другите, но когато нашата собствена вяра се подменя, ние сме тези, които ще кажат: „Стоп! До тук!“ От „Ню ейдж“ твърдят, че всичко е добро и независимо как, без значение по какви пътеки ще тръгнеш, ще стигнеш до Бога. Това е абсолютна заблуда, както и другото твърдение, а именно: не търс Бог извън себе си – Бог е в тебе, което по същество е т. нар. предизвикателство на змията, довело до първородния грях.

Архимандрит Хризостом запозна аудиторията и още един симптоматичен проблем, който набира скорост в нашето общество – възраждането на идолопоклонството. В нашата южна съселка се появява цяло движение за обновяване на елинизма, а християнството се обвива, че е унищожител на елинистическата религия и култура. В Египет също се появява движение за възраждане на стародавните богове, в Русия се шири шаманизъмът, в Америка паназеята се открива в древните индиански тотемистични вярвания. Положението в Германия, Англия и др. европейски държави не

Архимандрит Хризостом Майдонис бе на посещение в България по покана на декана на Богословския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. Гостът изнесе лекции пред учениците в Софийската духовна семинария „Св. Иван Рилски“.

На 10 април архимандрит Хризостом бе гост на Богословския факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. В аурата на факултета той изнесе лекция за заплахите от сектите.

Архимандрит Хризостом изрази болката си от факта, че една традиционно православна страна като Гърция в момента претърпява на своя територия голям брой сектантски организации и обществена. Те получават финансова подкрепа отвън, за да развият своята дейност не само в Гърция, но и в съседните балкански страни.

В обширната си лекция гостът даде конкретни съвети за противодействие на сектите, като се базира на опита си в тази област. Според него проблемът е много сериозен и трябва да се мобилизират всички сили не само на Църквата, но и на гражданското общество, за да се противопостави на сектантската пропаганда. Архимандрит Хризостом отбелязва, че християните трябва дори да оказват натиск върху управляващите, за да се вземат правни мерки срещу сектите.

На въпрос от аудиторията как да се привлекат младите хора на България към Православната църква, архимандритът отговори, че е нужно Православията да бъде представено по адекватен начин. Според госта нашата Църква трябва да активизира дейността си в тази насока.

Веска ИЛИЕВА

кото и парадоксално да звучи, по същество „римо-католицизъмът и протестантството съспаха християнството“.

Ето, казва архимандрит Хризостом, днес съществува един огромен хи-

ево на обществото. Такава хора биват притегляни още от вратата. На момента им се обещава решаване на всякакъв род проблеми: здравословни, икономически и др. Те буквално са бомбардирани със

НОВИ КНИГИ

„Утре е неделя“

В началото на тази година излезе от печат първата детска християнска книжка на издателство „Омофор“. Радостни сме да представим на българските деца този убелителен разказ за светлата литература, в чудесна комбинация с рисунки на участници в православните детски лагери в енория „Покров Богородичен“ – София.

„Утре е неделя“ е светла и празнична книжка, защото пресъздава чувства, породени от участието в най-вънлуващото, тайнствено и радостно събитие в Църквата. В същото време тя е заглябачена и богословски осмислена книга, която си поставя изключително трудната задача да говори просто и интересно с децата, без да напуска цялата сериозност и дълбочина, които носят православното богослужение.

Книжката обяснява основни символи и понятия в Църквата и предава живо и топло атмосферата на семейно блязочестие, която би трябвало да излъчва малката „домашна църква“. Написана е от гръцки автор, писателката Галатия Григорияду-Сурели, и се радва на високата оценка не само на гръцката читателска аудитория – наградена е от Атинската академия на науките, но и на православната общественост в съседни балкански държави. Освен на български, книжката е издадена и на сръбски и македонски език.

Много родители ще се съгласят, че опитите да се предават на децата знания за Православият, обикновено са съпроводени с голяма опасност: от една страна – да се стигне до профаниране и изопачаване на темата, а от друга – да се отегчат децата с непонятни за тях богословски съждения. Родителските усилия често търпят неуспех, защото духовният опит трудно се обективизира, а детската душа е особено чувствителна към всеки фалш и лицемерие, с които се опитваме да прикрием тази трудност. Затова и чувствително написаният, убелителен и в същото време богословски съвършен детски християнски текст се постига толкова трудно и е толкова ценен.

Дано паявата на тази книжка да не остане самотно събитие. Децата се нуждаят от вниманието ни в трудния, но изключително важен разговор за вярата, която изповядваме.

Илиана АЛЕКСАНДРОВА

е по-различно. Това би трябвало да ни подсказва, че атаката е много дълбока и коварна. Тя удря в самите устои на монотеизма, руши вярата ни в Исус Христос като Месия и Спасител. Православият ще се бори за своята победа и ще победи.

Логичен е въпросът: как да се противопостави?

1. Нека като начало се започне от семейството – да бъде създадена организация на родителите, които са загубили деца в сектите. Така сформиратата организация ще поддържа контакти с пресата и правителството, ще изисква и настоява за вземане на съответни мерки. В Германия „Свидетелите на Иехова“, сценаристите, „Децата на слънцето“ и др. са поставени извън закона.

2. В училищата необходима информация за младите хора да бъде поднесена в подходяща форма и брой часове. Това би ги предпазило от този психо-наркотик в по-късни вре-

Моника АТАНАСОВА

София: „Инж. Ив. Иванов“ 70А (до пазара „Димитър Петков“)
Тел.: 931-22-68, 32-50-79; GSM 087/58-64-24

† Агенция „Хронос“ †

с 14-годишна практика в траурно-обредната и възпоменателна дейност

► ПРЕДЛАГА УСЛУГИТЕ СИ НА АКТУАЛНИ ЦЕНИ

Погребение – 295 лв. (сумата включва: административно оформяне на документи; транспорт в гр. София и гробищния парк; хладилна камера за 24 ч.; ковчег, драперия, покров, аранжиране на ковчег; надгробен кръст; траурен букет; 10 бр. некролози; изкопаване и зариване на гроба; товаро-разтоварна дейност в гробищния парк; комплект свещи, жито и погача за 20 души, 20 комплекта гласти. прибори, бутилка вино, траур за врата и 20 бр. траурни ленти).

- Денонощно обслужване
 - Окончателно разплащане – след церемонията
 - Разсрочено заплащане – до 6 месеца без лихва
 - Подсиурява се свещеник от храмовете към каноничната Българска православна църква.
- ДОПЪЛНИТЕЛНО АГЕНЦИЯТА ПРЕДЛАГА:
- букети, гарнирани с двучетни траурно-възпоменателни ленти (размери 100/50 см)
 - венци, гарнирани с двучетни траурно-възпоменателни ленти (всякакви размери). (Цените варират от 35 до 120 лв. в зависимост от цвятта.)
 - равненки и организиране на панихиди.
 - всеотранни каменоделски услуги и ремонти.

Енорийски православни братства в Пловдив до 1944 г.

Продължение от бр. 6

През 1932 г. с цел да бъде оказана помощ на безработните в Пловдив, братствата откриват работилница, в която е дадена работа на 115 мъже и жени. Две години по-късно е сформирана стопанска кооперация за производство и преработка на лен, в която работят 300 жени. През 1935 г. кооперацията е преобразувана в благотворително дружество, на което справедливо е дадено името „Братско дело“.

Този кратък обзор на енорийските братства в Пловдив до 1944 г. ясно показва колко значител-

на е била ролята на братствата в приобщаването на вярващите към Църквата, в предпазването на младите хора от гибелното влияние на сектите и в защитата на вярата от настъпващия комунизъм. Това показва и колко са необходими те днес. Сега Църквата се бори не с едно или две „сектантски попълнения“, а с „легион“. Младите хора днес са сякаш много по-обезверени за своето бъдеще и склонни да се поддават на измамна агитация, отколкото предишните им, бавно излизащи от едно петковено робство и търпящи последните от няколко войни, които България води в началото

на ХХ век. Днешните млади хора са наследници на поколение възпитано в безбожие, което трудно може да им даде необходимата опора при положение, че и то се чувства в безизходна.

Успехите, които отбелязва братството „Св. Троица“ в Пловдив и подобните нему в страната за краткото време от съществуването си, показват, че днес почвата е особено благодатна за духовна работа. Необходимо е само днешните пастири да имат пред себе си примера на своите предшественици и желание да продължат започнатото от тях.

Край

Емил ПАРАЛИНГОВ

Енорийското братство „Св. Петка“ в Пловдив, 1931 г.

Международен обществено фонд „Единство на православните народи“

Новата програма на представителството в България

Новата програма на Международния обществено фонд „Единство на православните народи“ започна с усилена международна дейност.

На 21 януари 2002 г. в концертната зала на храм „Христос Спасител“ Негово Светейшество Алексий II, патриарх Московски и на цяла Русия, връчи международните годишни премии „За изключителен принос в постигане единството на православните народи“ на новите лауреати. Тази година те са президентът на Русия Владимир Путин, председателят на парламента на Армения Армен Хачатрян, Негово Светейшество Сръбският патриарх Павле и вицепремиерът на Ливан, православният арабин Исам Михаил Фарас.

От 12 до 14 февруари в гр. Рига, Латвия се провежда традиционната зимна конференция на тема „Човекът в християнската цивилизация – възможности за реализация и развитие“. Участваха 15 страни със свои парламентаристи и общественици, представители на поместните църкви и църковни общности.

На 28 март представителството на фонда в България излезе пред Общото събрание в Москва с програма, насочена към работа с децата и младежите.

Програмата бе одобрена от попечителския съвет на фонда и от патриарх Алексий II. Тя има благословението на Св. Синод на Българската православна църква.

Програмата е разработена в общ проект под мотото „Различният аз мен е мой приятел“ и обхваща цялостната дейност на фонда, насочена към насърчаване на общуването между децата от различни религиозни и етнически групи у нас.

На тази основа през зимата бяха организирани празници във фойето на Централния хали в София, на които деца от арменската, еврейската и ромската общност от Руския културно-информационен център и от читалища в София и Божурския играеха заедно. Такива празници ще има на открито през пролетта, посветени на Възкресение Христово.

За лятото се предвижда организирането на международни детски лагери, в които да участват деца, посещаващи часове по религия, от България, Украйна, Беларус и Русия. Нашият стремеж е тези лагери да се проведат в близост до български манастири или в християнските просветни центрове на БПЦ.

Тази година се навършват 100 години от осветяването на храм-паметника „Рождество Христово“ под връх Шипка. В тази връзка се предвижда среща на младежи от православните страни, които да рисуват тази светиня на българското освобождение и да покажат своите работи в Старозагорска митрополия, а после и в София. С това се дава начало на програмата ни, посветена на 125-годишнината от Освобо-

дението на България от турско робство.

През тази година представителството в България на фонда „Единство на православните народи“ организира поклонническо пътуване по светите места на Русия.

Програмата включва:

9 юни, неделя

Пристигане в Москва; настаняване в хотела, посещение на храм „Успение на Пресвета Богородица“ в българското подворие. Вечеря, нощувка.

10 юни, понеделник

Посещение на Московския Кремъл (Успенската, Архангелската, Благовещенската катедрала, Оръжейната палата и Елмазения фонд). Вечеря, нощувка.

11 юни, вторник

Заминаване за Троицко-Сергиевата лавра с посещение на Успенската катедрала, храма на преподобния Сергей Радонежки, Троицката катедрала, Московската духовна академия и Семинария. На връщане в Москва посещение на Преображенския храм в Радонеж и Покровския женски манастир в Хотково. Вечеря и нощувка в Москва.

12 юни, сряда

Посещение на Държавната Третяковска галерия, Държавния музей на изобразителното изкуство „А.С. Пушкин“, катедралния храм „Христос Спасител“ и Богоявленския катедрален храм (Елховски). Вечеря. Отпътуване за Санкт-Петербург с нощен влак.

13 юни, четвъртък

Пристигане в Санкт-Петербург. Настаняване в хотела. Посещение в Свети-Иоановския ставропигиален женски манастир, параклиса „Света Ксения Петербургска“, Владимирската и Казанската катедрала, Свето-Троицката Александровска лавра, Благовещенската църква при Спасо-Преображенския събор. Вечеря, нощувка. Разходка из Петербург. Наблюдение на белите нощи.

14 юни, петък

Екскурзия по Санкт-Петербург с посещение на Петропавловската крепост, Ермитажа, Исакиевския събор. Свободно време.

15 юни, събота

Извънградска екскурзия в Петерхоф. Връщане. Вечеря, отпътуване за Москва с нощен влак.

16 юни, неделя

Пристигане в Москва. Отпътуване за аерогарата. Отлитане за България.

Ориентиловъчна цена – 550 долара без виза и медицинска застраховка. В цената са включени всички входни билети, екскурзовод с превод на български език, цената за автотранспортно обслужване, билети 1-ва класа за нощния влак Москва – С.Петербург, храна – закуска и вечеря. Настаняването в Москва е в хотел „Турист“ – 3 звезди, в С.Петербург – хотел на Балтийския оздравителен комплекс.

Ръководител на представителството:

Елисавета МИЛЕНОВА

Председател на обществения съвет: Стоян Денчев

София 1612, бул. „Дар Борис III“ 21, ет. I офис 2

(София 1 000, ПК 266)

тел: 02/952 68 95, тел./факс: 02/952 66 54

Благотворителна акция

В църковните магазини на храм „Покров Богородичен“ и храм „Св. Неделя“ се продават пролетни и великденски картички, нарисувани от възпитаниците на Дома за деца без родители „Здравец“ в гр. Узгърчин.

Купвайки ги, вие ще помогнете да бъдат събрани средства за празнуване на рождението и именните дни на децата.

Подарете за Великден на вашите близки една картичка на цена 1 лев! Създайте празнично настроение в своя дома и в дома на децата без семейства!

ПРОДЪЛЖАВА АБОНИРАНЕТО ЗА 2002 г.

„Църковен вестник“

сл. „Духовна култура“

1 година	19,20 лв.
6 месеца	9,60 лв.
3 месеца	4,80 лв.
1 месец	1,60 лв.
Цена на 1 брой	0,50 лв.

1 година	16,80 лв.
6 месеца	8,40 лв.
3 месеца	4,20 лв.
1 месец	1,40 лв.
Цена на 1 брой	0,90 лв.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА

СВ. СИНОД, София – 1000

ул. „Оборище“ №4

тел. 987-56-11

тел./факс 980-30-16

Главен редактор

свещ. АНГЕЛ ВЕЛИЧКОВ

Ръкописи не се връщат.

Банкова сметка на Синалодно издателство на БПЦ

ТБ Бюхим, клон Европа – София, пл. „Св. Неделя“ № 19

банков код: 660 96 608, сметка: 1018147018

Сумите да се изпращат с пощенски запис или по банкова сметка, в които да се изписва точният адрес и пощенският код на получателя!

Напомниме, че „Църковен вестник“ съдържа свещени текстове и изображения и не бива да се използва за битови нужди.